

Kultúrsokként hat a szegedi egyetemisták fődíjas filmje Erdélyben forgattak

Egy hihetetlenül elmaradt viszonyok között élő erdélyi cigány közösségről szól a Szafari című rövidfilm, amellyel egy Szegeden tanuló egyetemista házaspár elnyerte az idei Budapesti Független Film-szemle fődíját. Pölcz Róbert és Boglárka a német barokk zeneszerző, Johann Pachelbel Canonjára megkomponált tízperces filmetűdjükkel korábban a szegedi amatőr fesztiválon is versenybe szálltak, ám a helyi zsűri a bivalycsordát őrző romák mindennapjait különös lírassággal megmutató képsorokban nem ismerte fel a remekművet.

Pölcz Róbert és felesége, Boglárka egy évtizede ismerik egymást, a verőcel szomszédságukból házasság lett. Róbert a Szegedi Tudományegyetemen szerzett angol- és történelemtanári diplomát, jelenleg vallásánár szakon tanul, valamint újságírással, fényképezéssel és filmeléssel is foglalkozik. Boglárka a főiskola biológia-környezetvédelem szakára jár, mellette ő is a vallásánári szakot végzi. Nem filmezésnek indult a Szafari-ban szereplő cigány közösséggel kialakult kapcsolatuk: hét évvel ezelőtt a magyarországi Eljádá keresztény alapítvány közzétett egy felhívást olyan fiatalok számára, akik szívesen vállalkoznának Erdélyben, a periférián élő szegény gyermekek számára szervezett napközis tábor vezetésére. Róberték is jelentkeztek, így kerültek a romániai Szilágy megyében található Hadad-Nádasdra.

Hadad a középkorban virágzó kisváros volt, de az 1960-as évektől kezdve a szászok Németországba költözésével fokozatosan elszegényedett. A szászok helyére olyan romák és nincstelen magyarok vándoroltak be, akiknek nem volt fedél a fejük felett. Így a korábban tataros település egyes részei a periférián élők gyűjtőhelyévé váltak, rohamosan pusztulni kezdtek. Egy baptista lelképásztor korábban már foglalkozott az elhanyagolt helybéli gyerekekkel, azonban kora miatt már nem tudta vállalni a munkát, ezért az Eljádá alapítvány nyári napközis tábor szervezésével sietett segítségére. Róberték éveken át nyaranta szociális

A film alkotói: Pölcz Róbert és Pölcz Boglárka. (Fotó: Schmidt Andrea)

munkásként és hitoktatóként dolgoztak Hadad-Nádasdon, ahol a roma közösség megszerette őket.

– Nem tartottuk volna etikusnak rögtön előkapni a filmfelvételt. Az első fényképek három év ismeretség után készültek. Két fa között kifeszítettünk egy fehér lepedőt, és régi vándorfényképek módjára, tradicionális portrékat készítettünk rólok. Csodálatos sorozatok születtek, már több kiállítást is rendeztünk az anyagból – meséli lelkesen Boglárka. – Az ottani romák premodern állapotban élnek, az ipari civilizáció még alig jelent meg a mindennapi életükben – veszi át a szót Róbert. – Szalma van a háztetőn és befolyik a víz, parányiak az ablakok, nincs ivóvizük, villanyuk, télen szalmán összebújva alszanak, hogy ne fázzanak annyira. Roma az anyanyelvük, második nyelvük a magyar, harmadik a román, és többen beszélnek egy kicsit a németet is. Márciustól októberig idénymunkából, napszámból élnek, a telet pedig átéhezik. A helybeli családoknak van egy-két bivalyuk, tehenük, lovuk és néhány libájuk, ezekből áll a

falubivaly- és tehéncsordája, és a ménese, amelyek mellé két-két romát szegődtenek.

Honnan a filmkészítés ötlete? Róbert már másfél évtizede autodidaktaként fotózott, szerette volna, ha megmozdul a kép. Ez sokáig anyagi okok miatt nem történhetett meg. – Amikor Boglárkával összeházasodtunk, lett egy kis hozományunk, ami házra, kocsióra ügyem lett volna elég, ezért vettünk belőle egy HI-8-as kamerát, azzal készítettük el a felvételeket. A Szafari címet kifejezetten a filmet értő közönségnek szántuk, más közegben esetleg erős pejoratív hangzása is lehetne. Tulajdonképpen egy ironikus úti film paródiát készítettünk: imitáltunk egy filmet, amit egy világutazó akár az 1900-as évek elején Indiában is készíthetett volna. A közönség úgy nézheti ezeket az 50-100 kilométernyire élő szomszédainkról készült felvételeket, mintha egy évszázados, rég elfelejtett múltat tekintene vissza. Kultúrsokkot szerettünk volna előidézni azzal, hogy megmutattuk a jelenben élő múltat. Ezért alkalmaztunk

archaizáló effektusokat, digitális színezést.

A kereskedelmi csatornák riportmúsortól Pölcz Róberték filmjét képileg leginkább az különbözteti meg, hogy akik a kamerájukba néznek, jól ismerik azt, aki a kamera mögött áll, ezért a néző úgy érzi, mintha a személyes kontaktus neki szólna. A Szafari eredetileg a Juhász Gyula Művelődési Központ által rendezett területi amatőr filmszemlére készítették el. A zsűri valószínűleg nem értette meg, miről szól a film. Voltak olyan hangok is, már megint a cigányokkal foglalkoznak. A Szafari nem került a díjazott alkotások közé, de az alkotók elismerésként megkapták az aktuális akciófilm könyvváltozatát. – Le voltunk taglózva – emlékszik vissza Róbert –, de Tóth Pál animációs filmrendező biztatására az utolsó pillanatban elküldtük a filmet az Érintő Fesztiválra. Két hét múlva jött az értesítés: elnyertük a Magyar Televízió díját. A történet nemrégiben a Budapesti Független Filmszemlén megismétlődött: megkaptuk a fődíjat.

Hollósi Zsolt

Kollégiumfejlesztési tervek

A hely és a pénz is kevés

A kollégiumi férőhelyek bővítése elengedhetetlen ahhoz, hogy a Szegedi Tudományegyetem megőrizze, s ha lehet, erősítse jelenlegi pozícióját a hallgatókért folyó versenyben. Ezzel minden érintett egyetért, arról azonban már megoszlanak a vélemények, hol és miként lehetne újabb diákszállásokat kialakítani.

Egy tavaly készített összefoglalás szerint a több mint 15 ezer nappali tagozatos hallgatóval rendelkező Szegedi Tudományegyetem jelenleg 3767 kollégiumi férőhelyet tud felkínálni a diákoknak. A kollégiumi elhelyezésre szociális helyzetűknél fogva jogosult hallgatók létszámahoz képest alacsony férőhelykapacitáson kívül az is gondot jelent, hogy az egyes karok rendkívül aránytalanul részesednek a szálláshelyekből. A legtöbb diákot beiskolázó volt JATE-karok összes hallgatójának csupán valamivel több mint 20 százaléka tudják kollégiumokban elhelyezni, más karokon ennél jobb az arány.

Az érintettek valamennyien egyetértenek abban, hogy az egyetem kollégiumi adottságai jelentősen befolyásolják az intézmény vonzerejét, mivel a jelentkezők számára egyáltalán nem közömbös, milyen lakhatási körülmények mellett végezhetik felsőfokú tanulmányikat Szegeden. Ezért általános véleménynek tekinthető, hogy újabb szálláshelyek kialakítására van szükség, ami egyúttal az egyes karok közötti elhelyezési aránytalanságokon is javítana. A Központi Kollégiumok tanácsának elnöke, dr. Almási Tibor szerint első lépésben 700–1000 új férőhely létesítése biztosíthatná a ki-

egyenlítődet, s ezáltal a legrosszabb elhelyezési aránnyal jellemezhető karokon az összes diák körülbelül 30 százalékanak nyújthatnának szállást.

Arról megoszlik az érintettek véleménye, hol és miként lehetne újabb szálláshelyeket teremteni. Többen hajlanak arra, hogy kollégium helyett inkább diáklakásokat kellene építeni, mert ez utóbbiak működtetése olcsóbb, mivel meg lehet spórolni a takarítószer-mélyzet és a tanárok foglalkoztatásával járó költségeket. A diáklakásokat ugyanis a hallgatók maguk tartják fenn, vagyis éppen úgy használják, mintha albérletben laktának. Ezzel együtt Jancsák Csaba, a hallgatói önkormányzat elnöke úgy véli, a szakkollégiumokat sem szabad elhanyagolni, és biztosítani kell azokat a feltételeket – könyvtárat, számítógépeket, rendezvényeseket –, amelyek a legjobban tanuló diákokat segítik abban, hogy tovább képezze magukat.

Újabb szálláshelyek létesítésére a városban több helyszín is szóba jöhet: a volt Kossuth és Török Ignác lakotanya, a Budapesti úton fekvő egykori szovjet katonai bázis, ahol az egyik épülettömböt már diáklakásokká alakították, valamint az újszegedi Móra- és Herman-kollégium közötti terület. Dr. Galambos Gábor, az SZTE stratégiai bizottságának elnöke inkább egy helyre koncentrálná a kialakítandó férőhelyeket, ezért ideális helyszínnek tartja a Honvédelmi Minisztérium tulajdonában lévő Török Ignác lakotanyát. Ennek megvásárlásáról előzetes tárgyalások kezdődtek, de úgy tűnik ezzel a megoldással szemben az egyetemen belül nagy az ellenállás, ezért a bizottsági elnök

attól tart, egyedül marad véleményével.

Egyelőre az látszik biztosnak, hogy a Kossuth lakotanya területén – az új sportcentrum kialakításával párhuzamosan – háromszáz férőhelyes diáklakásokat építenek 400 millió forintból, amit a Világbanktól kapott intézményfejlesztési hitelből fedeznek. Ezen kívül még legalább hétszáz férőhelyre lenne szükség. Almási Tibor szerint az öthalmi volt szovjet lakotanyában további három épülettömböt újíthatnának fel, amivel 500 szálláshelyet teremthetnének. Ez a beruházás pillanatnyilag 700 millió forintba kerülne. Galambos Gábor azonban sokallja ezt a költséget, ráadásul úgy véli, a város szélén fekvő egykori katonai bázis túlságosan kiesik a tömegközlekedésből. Ettől függetlenül nem ellenzi, hogy középtávú beruházási programot dolgozzanak ki az öthalmi diáklakások fejlesztésére, de úgy véli, az egyetem saját forrásból nem tudná megvalósítani ezt a tervet. Talán csak a lakhatási támogatás ki nem osztott része – Galambos Gábor szerint ez évente mintegy 130 millió forint – biztosítana jelentős pénzalapot a fejlesztésekhez, de ez a forrás önmagában még kevésnek bizonyul. Éppen ezért szóba kerülhet olyan megoldás is, hogy az egyetem társfinanszírozót keressen. A külső cégek a beruházás támogatása fejében különböző szolgáltatásokat működtethetnének az új diákszállásokon. Almási Tibor ugyanakkor nem támogatná, hogy a kollégiumok fenntartását is külső vállalkozókra bízzák, mert szerinte ezzel az intézmények esetleg eltávolodnának az egyetem törekvéseitől és nevelési céljaitól.

Hegedűs Szabolcs

Az öthalmi volt szovjet lakotanyában további épülettömböket újíthatnának fel diáklakások kialakítására. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Purcell-szimpozium

Munkatársunktól

Március 24-én, szombaton délelőtt 10 órakor kezdődik az SZTE Konzervatóriumának rendezésében a Purcell-szimpozium. Az előadó Mária István, a Könnemann Music zeneműkiadó Purcell-kiadásának közreadója. A zeneszerző műveinek népszerűsítése érdekében kerül sor erre az élő zenével is egybekötött előadásorozatra, melyen közreműködnek a konzervatórium művészei, oktatói és hallgatói is. Az előadások helyszíne a konzervatórium kisterme (Tisza Lajos krt. 79-81.). A belépés ingyenes.

IGÉNYES NYOMDAI SZOLGÁLTATÁS

DM

Ismerősek ezek a szerszámok, akkor meghívjuk Önt

MÁRCIUS 24., szombatra 8-16 óráig
sör és virsli mellett, szaktanácsadással egybekötött találkozóra, beszélgetésre a Dorozsmai út 5-7. szám alatti telephelyünkkel
Tel.: 62/493-428

ELSŐ BETON
IPARI, KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

Mikor válik könnyűvé a döntés?

Hamarosan véget ér a tanácsalatosság. Hamarosan a találkozás egyenlő lesz az elhatározással. Hamarosan az elképzelés azonos lesz a valósággal. Hamarosan. 2001. március 30.

Porsche Szeged
6724 Szeged, Sárosi u. 11.
Tel.: 62/486 911, Fax: 62/493 368
A haladás technikája www.audi.hu